

NUMIZMATIČKI ODJEL

U nizu programskih aktivnosti Numizmatičkoga odjela u proteklom razdoblju od 1996. do 1998. godine izdvajamo nekoliko najznačajnijih koje se odnose na *evidencije, čuvanje i zaštitu, prinove, izložbe i publiciranje* numizmatičkog fundusa osječkoga Muzeja.

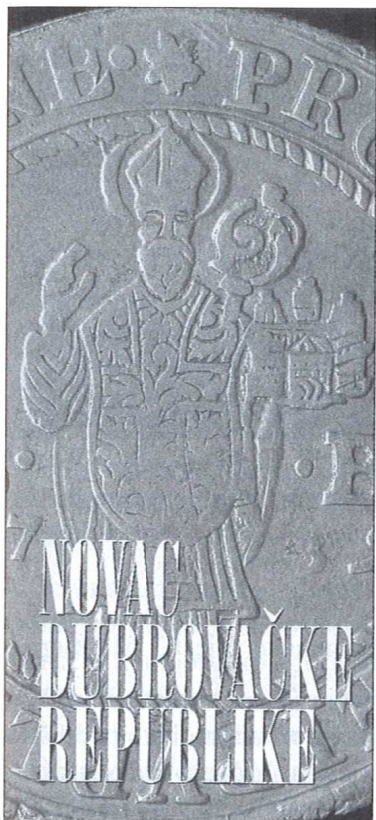
EVIDENCIJE, ČUVANJE I ZAŠTITA NUMIZMATA:

- *inventirano* 1996. godine iz Zbirke Miroslava Friedmanna (100 primjeraka novčanica); novac iz grobova na Križanićevom trgu u Tvrdi u Osijeku te novac iz temelja bivše "Slavonske komercijalne i eskontne banke" građene 1872. godine na gornjogradskome trgu u Osijeku (56 primjeraka); novac ostave iz Kotline (161 primjerak);
- *očišćeno* u muzejskoj Preparatorskoj radionici, ostava iz Vladislavaca (1033 primjerka);
- *fotografski snimljeni* 1996. godine rimski zlatnici (66 primjeraka) i nalazi iz grobova (70 primjeraka);
- *dopremljen evakuirani materijal* 1997. godine (rimski i bizantski zlatnici, keltski, grčko-ilirski novac) iz fundusa Numizmatičkog odjela Muzeja privremeno pohranjen 1991. godine u trezor Arheološkog muzeja u Zagrebu zbog ratne opasnosti i stradanja u Domovinskome ratu;
- *inventirano* 1997. godine, zlatnici, srebrnjaci, medalje iz Zbirke Rudolfa Normanna (41 primjerak), novčanice iz Zbirke Miroslava Friedmanna (205 primjeraka); ostava iz Čokadinaca (5507 primjeraka); ostava iz Zbirke Hermana Weissmanna (88 primjeraka), novac iz rimskih grobova iz nekropole u Sladojčevcima kod Slatine (79 primjeraka), ostava barbarskoga novca (31 primjerak);
- *očišćeno* 1997. godine, u muzejskoj Preparatorskoj radionici, ostava iz Vladislavaca (100 primjeraka);
- *inventirano* 1998. godine, noviji otkupi (3 primjerka), novčanice iz Zbirke Miroslava Friedmanna (470 primjeraka);

- *očišćeno* 1998. godine, u muzejskoj Preparatorskoj radionici, novac iz nekoliko ostava (4317 primjerka);
- *fotografski snimljeni* 1998. godine, hrvatsko-dalmatinski novci (80 primjeraka);

PRINOVE :

- Zbirka antičkoga novca obogaćena je 1996. godine otkupom grčke tetradrahme iz ostavštine osječkog numizmatičara i kolekcionara Pavla Plazibata. Godine 1998. otkupljena su 4 rimska brončana novca nađena u Dalju.
- Zbirka suvremenoga novca upotpunjena je 1997. godine darom Carinske uprave u Osijeku s 377 srebrnog, brončanog i zlatnog novca, jubilarnog novca i spomenica Austrije, Njemačke, Kanade (od kojih 37 zlatnika Franje Josipa iz 1915. godine) zaplijenjenog 1986. - 1989. godine na graničnome prijelazu kod Kneževa u Baranji. Iločki Gradski muzej darovao je 58 suvremenih inflacijskih novčanica Jugoslavije i Krajine iz 1992./93. godine. Otkupljene su 4 papirnate novčanice NDH (kune i banice iz 1943. godine).
- Zbirka medalja i plaketa obogaćena je vrijednim otkupom, jubilarnim zlatnikom i 2 srebrnjaka kovanani u povodu 800 godina imena Grada Osijeka, autora Brane Crlenjaka iz Vukovara. Osječko Gradsko poglavarstvo darovalo je srebrnu plaketu - repliku osječkog gradskog novca iz 1019. godine. Arheološki muzej u Zagrebu darovao je prigodnu medalju kovanu povodom 150. obljetnice osnutka Hrvatskog narodnog muzeja u Zagrebu 1846. - 1996. godine. Numizmatičar dr. Julije Dobrinić iz Lovrana darovao je 6 osječkih sportskih brončanih medalja. Godine 1997. Muzej Slavonije je obilježavajući 120. obljetnicu osnutka izdao brončanu medalju stajačicu, autora akademskog kipara Marinka Sušca. Otkupljena je srebrna spomenica povodom 115. obljetnice osnutka pjevačkog društva "Lipa", autora aka-



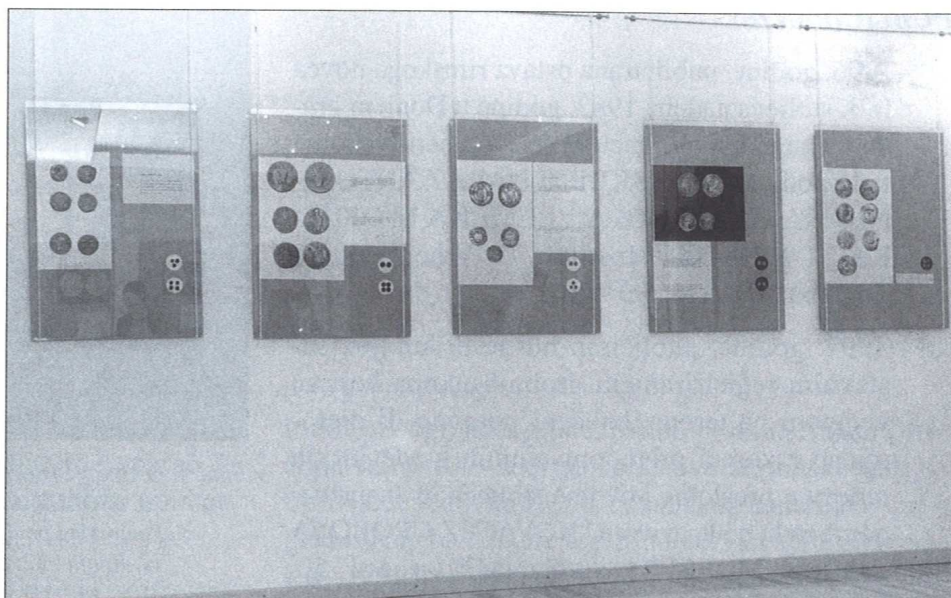
Slika 1.

Katalog izložbe
"NOVAC DUBROVAČKE
REPUBLIKE", Galerija
Gradska, Zagreb, 31.
listopada 1996. godine

demskog kipara Stjepana Divkovića, te cinčana sponenica za zasluge "Dmitar Zvonimir" NDH iz 1941. godine.

IZLOŽBE :

- U povodu Dana štednje 1996. godine postavljena je (31. listopada) prigodna izložba pod nazivom "NOVAC DUBROVAČKE REPUBLIKE" u "Galeriji Gradska" u Filijali Osječke Gradske banke u Zagrebu, Berislavićeva 20. Izložba je popraćena i manjim katalogom s opisom predstavljenog novca (Sl. 1 - 3.).
- Izložbom pod nazivom "MEDALJE I PLAKETE OD 15. DO 20. STOLJEĆA IZ ZBIRKE MUZEJA SLAVONIJE" gostovali smo 1997. godine u Pomorskom i povijesnom muzeju hrvatskog primorja u Rijeci (od 12. lipnja do 12. srpnja). Izložba je popraćena i manjim katalogom s opisom predstavljenoga materijala (Sl. 4.).
- Obilježavajući 120. obljetnicu osnutka Muzeja, prosinca 1997. godine izložbom pod nazivom "BLAGO MUZEJA SLAVONIJE" predstavljen je u dvije prostorije u prizemlju Muzeja dio fundusa Numizmatičkoga odjela, prema sljedećem tematskom planu: ostave (iliro - grčke, rimske, srednjovjekovne), numizmatička Zbirka grofa valpovačkoga Rudolfa Normanna, nacionalna numizmatika (prvi hrvatski novac, slavonski ba-



Slika 2. Izložba "NOVAC DUBROVAČKE REPUBLIKE",
Galerija Gradska, Zagreb, 31. listopada 1996. godine



Slika 3. Otvorenje izložbe "NOVAC DUBROVAČKE REPUBLIKE",
Galerija Gradska, Zagreb, 31. listopada 1996. godine

novci, novac Nikole III. Zrinskog, novac Nikole Iločkoga, novac Dubrovačke Republike, opadni novac gradova Zadra i Kotora iz 1813. godine, barokne medalje kovane u 17. stoljeću u slavu pobjeda nad Turcima, osobito oslobođanju hrvatsko-ugarskih gradova. Izložba je popraćena opsežnim i dobro ilustriranim katalogom (str. 95 - 115). Sl.5 - 6.

- sudjelovanje na izložbi "KELTI I RIMLJANI NA PODRUČJU OSIJEKA" postavljenoj u Muzeju Slavonije, siječnja - travnja 1997. godine, izborom keltskih tetradrahmi i brončanih minima te rimskog zlatnog i srebrnog novca nadenog na području Osijeka. Izložba je popraćena opsežnim i dobro ilustriranim katalogom s opisom izložena novca, keltskoga (str.16 - 18, kataloške jedinice 146-151, rimskoga (str. 60 - 61, kataloške jedinice 26 - 44).

PUBLICIRANJE:

- 1996. godine, publicirana ostava rimskoga novca iz 3. stoljeća nađena 1982. godine u Donjem gradu u Osijeku na Vijencu Murse, u znanstvenome radu pod nazivom "SKUPNI NALAZ ANTONINIJANA GALIJENOVA VREMENA IZ OSIJEKA" ("PRILOZI" Instituta za arheologiju u Zagrebu 10, 1996., 93 - 102.)
- 1997. godine, publiciran novac prikupljen sustavnim registriranjem grobnih ukopa koji su većinom na terenu zatečeni potpuno ili djelomično razoreni prigodom brojnih građevinskih radova u prošleme i ovome stoljeću, u znanstvenome radu pod nazivom "NOVAC IZ GROBOVA RIMSKE MURSE" ("Numizmatičke vijesti" 50, Zagreb 1997., 19 - 32.)
- 1997. godine, publicirana skupina rimskih zlatnika koja predstavlja dio donacija Franje Sedlakovića i Karla Franje Nubera, utemeljitelja osječkoga Muzeja, u znanstvenome radu pod nazivom "RIMSKI ZLATNI NOVAC U MUZEJU SLAVONIJE U OSIJEKU" ("Osječki zbornik" 22/23, Osijek 1997., 45 - 70.)
- 1998. godine, publicirano sjećanje na numizmatičara, jednoga od osnivača osječkoga Muzeja i dugogodišnjega kustosa prof. Vjekoslava Celestina (1862. - 1936.) a u povodu obilježavanja 120. obljetnice osnutka, u znanstvenome radu pod nazivom "PRVA TEMATSKA NUMIZMATIČKA IZLOŽBA U EUROPI – OSIJEK, 1933.



Slika 5. Ostava iz Kotline na izložbi "BLAGO MUZEJA SLAVONIJE", Osijek, prosinca 1997. godine

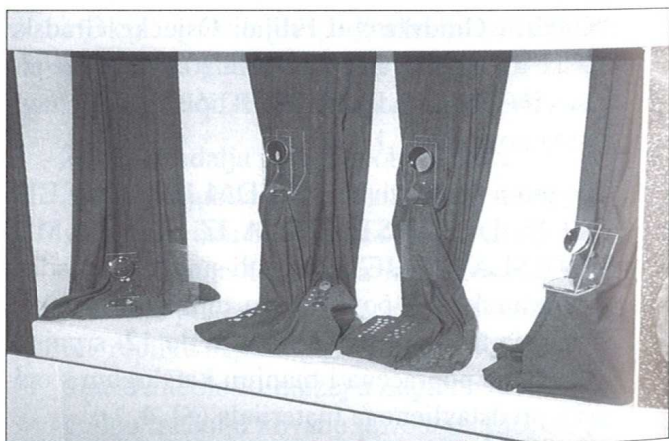


Slika 4. Otvorenje izložbe "MEDALJE I PLAKETE OD 15. DO 20. STOLJEĆA IZ ZBIRKE MUZEJA SLAVONIJE", Pomorski i povijesni muzej hrvatskog primorja, Rijeka, 12. lipnja - 12. srpnja 1997. godine.

GODINE" ("Numizmatičke vijesti" 51, Zagreb 1998., 79 - 82.)

- inicijativom Hrvatskoga numizmatičkoga društva iz Zagreba, snimljen u Muzeju materijal za opsežan video projekt pod nazivom "HRVATSKA NUMIZMATIKA" (koordinatorski projekat I. Borčić) po scenariju Gjure Krasnova (snimljen prvi hrvatski novac, slavonski banovci, novac Dubrovačke Republike, novac Nikole III. Zrinskog), prikazan u emisiji na programu STV Mreže, svibnja 1999. godine.

*mr. sc. Hermine Göricke-Lukić,
voditeljica Numizmatičkog odjela*



Slika 6. Hrvatska numizmatika na izložbi "BLAGO MUZEJA SLAVONIJE", Osijek, prosinca 1997. godine